

**JOXE MANUEL ASTARBE ETA JUAN IGNAZIO ETXEBERRIA »
SAGARDOGILEAK**

BIZITZA OSOA LANEAN, UPEL ARTEAN

Bizitza osoa sagardogintzaren inguruan lanean izan direla eta, Juan Ignazio Etxeberria eta Joxe Manuel Astarbe omendu zituzten irailean, euskal jaietan, Donostiako Sagardo Egunean. Juan Ignazio Etxeberria Legorretako Aulia sagardotegiko sagardogilea da, eta Joxe Manuel Astarbe Astigarragako Astarbe sagardotegiko sagardogilea.

Biek ala biek urte asko daramatzate sagardotegian lanean. Astarbe, 14 urte zituenetik, familiako sagardotegian aritu da lanean; Etxeberria, aldiz, 1977tik, bere sagardotegi propioa ireki zuenetik. Bientzat egun berezia izan zen irailean 5a. Hala ere, haien sentimendu eta sentipenen inguruan gehiago jakiteko, Astarbe eta Aulia sagardotegietan izan gara.

Nola ospatu zenuen irailean seko egun handia?

Juan Ignazio Etxeberria: Oso gustura ospatu nuen eguna. Urtero egiten dugun bezala, Donostiara joan ginen, Sagardo Egunerara. Iaz aldaketa izan zen omenduak Joxe Manuel Astarbe eta biok ginela. Omenaldiaren ondoren, erretiroa hartutakoak eta sagardogile guztiak elkartzeko, eta elkartean guztiok batera bazkari eder bat egin genuen. Egund polita izan zen, oso ondo portatu ziren gurekin.

Joxe Manuel Astarbe: Egund hura gehiegizkoa izan zen niretzat, gogorregia. Jakin arren omendu egingo gintuztela, norbera han oholitzaren gainean hainbeste jenderen aurrean ikusteak inpresio handia egiten du. Nik neure buruari «hau zer da?» galdetu nion. Gainera, nire emazteak eta seme-alabek ere omenaldian parte hartu zuten, eta emozioari ezin konturik egon nintzen. Hala ere, omenaldiaren unea pasatu zenean, pixka bat lasaitu eta dena primerakoa izan zen. Gainera, eguna hobeto bukatzeko, 19:30 aldera etxe aldera

abiatu nahi izan nuen, baina orduan ere, sorpresa. Hemengo taberna batean, koadrilako lagunek eta familia artekoek niretzako sorpresa zuten antolatua. Orduan ere opari mordoa jaso nuen. Zoragarri pasa genuen.

Zer sentitu zenuen omendua izango zirela jakin zenuenean?

Juan Ignazio Etxeberria: Egia esan behar baldin badut, pixka bat prestatuak ginen. Urtero 65 urte

«Aurten sagardoaren boom hori zerbait jaitsi egingo da, nire ustez»

«Sagardogileak egiten duen lana ez dago aitortuta»

«Egund lanean dena errazagoa da, ez da horren lan fisikoa eta gogorra; jende gutxiago behar da»

«Omendua izango nintzela esateko deia jaso nuenean, 'iritsi duk, bada' esan nion neure buruari»

JOXE MANUEL ASTARBE
Astarbe sagardotegiko sagardogilea

betetzen dituzten sagardogileak omentzen dituzte, eta aurten guri tokatzen zitzaigun. Hala ere, betiere pozgarria da horrelako berri bat jakitea. Gustura entzuten du norberak hainbeste lan urteren ondoren bere lana onartua izango dela.

Joxe Manuel Astarbe: 65 urte betetzen dituzten guztiak urtero omenaldia egiten zaien, espero nuen. Hala ere, omendua izango nintzela esateko deia jaso nuenean, neure buruari «iritsi duk, bada» esan nion. Une horretan pentsatu nuen egund hori ondo pasatzeko eta disfrutatzeko eguna izango zela. Oso pozgarria izan zen.

Sagardotegian lanean hasi zenean, noizbait burutik pasatu al zitzaizun zure lanagatik omendua izango zirela?

Juan Ignazio Etxeberria: 1977an, Aulia sagardotegiari ateak ireki genizkionean, ez ziren gisa honetako omenaldiak egiten. Kontu hau azken urteetan egiten hasi dira. Bakioitzak lana bizitza aurrera ateratzeko egiten du, baina, hala ere, besteek zure lana aitortzea beti da pozgarria.

Joxe Manuel Astarbe: 14 urterekin, lanean hasi nintzenean, ez zen gaur egund dimentsioetan lan egiten. Sagardoa egiten genuen, baina ez orain bezala, askoz ere gutxiago. Egund, gogorregia da dena. Omendu egingo zaituztenik ez duzu pentsatzen, baina omentzen zaituztenean oso pozgarria da.

Zein da zure fibribidea sagardogile gisa?

Juan Ignazio Etxeberria: Lehen esan bezala, guk 1977an ireki genuen sagardotegia. Hala ere, gure etxean betidanik egin izan da sagardoa, baina familiarterako eta lagunarteko bakarrik, ez publikoarentzat. Garai haietan, igeltsero egiten nuen lan. Egund, aldiz, sagardogilea naiz, denontzat adina sagardo egiten dugu. Urte osoan

«Krisia iaz nabaritu genuen; ea aurten urtarileko aldapa ez dugun igartzen»

«Sagardogileen egoera hobetu egin da azken urteetan»

«Lehen dena eskuz egiten genuen; orain, aldiz, ia lan guztia makinaren bidez egiten dugu»

«Gustura entzuten da zure lana onartua izango dela, hainbeste lan egin eta gero»

JUAN IGNAZIO ETXEBERRIA
Aulia sagardotegiko sagardogilea

zehar, sagardoa prestatzen aritzen gara, Santa Luzia egunean jendera ateak irekitzeko. Egund horretatik aurrera, sagardotegia irekita egoten da aste bukaeretan, eguerdian zein gauean, txotx garaia bukatu arte.

Joxe Manuel Astarbe: Guk familiako negozioa daukagu. Ni 14 urterekin hasi nintzen lanean etxean, bai sagardoa egiten eta baita animaliak gobernatzeko ere. Hasieran aitarekin aritzen nintzen lanean, baina, urteak aurrera joan ahala, nik hartu nuen sagardotegiaren gidaritza. Urte asko eman ditut hemen lanean, baina orain nire seme-amei dagokio nire erreleboa hartzea.

Zein asmo dituzu hemendik aurrera?

Juan Ignazio Etxeberria: Zaila da orain etorkizuneko asmoen aritzea, baina nire itxaropena nire atzetik bakarren bat hastea da. Ni dagoeneko erretiratzea pentsatzen ari naiz, eta horregatik, erreleboak etorri behar du. Familiartekoa izateko gustatuko litzaidake. Nik uste dut nire nahiak beteko direla.

Joxe Manuel Astarbe: Hemendik aurrera nire seme-alabek eraman dute familiako negozioa. Duela urte batzuetatik hona, nire semea ari da buro-belarri honetan, etorkizuneko berak eramateko sagardotegia. Ni hemen egongo naiz laguntzen, osasunak uzten didan bitartean. Nahiz eta erretiratzeke adina izan, osasuna dudana bitartean, hemen arituko naiz nire familiarekin lanean.

Nolakoa uste duzu izango dela sagardo garaia?

Juan Ignazio Etxeberria: Aurtengo garaia ondo joango delakoan gaudela, ez iaz baino gutxiago behintzat. Joan zen sagardo garaia eskasagoa izan zen, jendea gutxitu zela igarri genuen. Aurten ondo hasi gara, eta hori inportantea da. Krisia iaz nabaritu genuen, ea aurten urtarileko aldapa ez dugun igartzen.

Joxe Manuel Astarbe: Oso zaila da hori orain esatea, denek ahotan dagoen kontua da. Nire ustez, aurten, sagardoaren boom hori zerbait jaitsi egingo da. Asteburuetan eutsi egingo zaioa iruditzen zait, baina asteguneko jendearen kopurua jaitsi egingo da.

LIZEAGA
Astigarraga

**Eska ezazu Sagardoa !
eta etiketan LIZEAGA
jarriko balu askoz hobe.**

**EDAN ETA EMAN
EDATERA**

SAGARDOGILEAK. Joxe Manuel Astarbe (ezkerrean) eta Juan Ignazio Etxeberria, nor bere sagardotegian. JON URBE / ARGAZO PRESS - KIZKITZA LABRETXA

Nolakoa da egungo sagardogileen egoera?

Juan Ignazio Etxeberria: Azken urteetan sagardogileen egoera hobetu egin da. Instituzioek osasun aldetik neurri gehiago harrarazi dizkigute. Inbertsio handiak egin behar izan ditugu behar horiei erantzuteko, baina euren ere laguntza batzuk eman dizkigute. Hala ere, inoiz da nahikoa izaten.

Joxe Manuel Astarbe: Egungo sagardogilearen egoera ez da txarra, baina egiten duen lana ez dago al-tortua. Lan asko egin behar izaten dugu aurrera ateratzeko, sagardoa oso edari merkea baita. Sagardogileok txotx garaian ateratzen dugun diruarekin bizi behar izaten dugu. Azken batean, botiletan saltzen dugunarekin ez baitago bizitzetarik.

Nola aldatu da sagardogintza hasi zinenetik gaur arte?

Juan Ignazio Etxeberria: Sagardogintzaren egoera asko aldatu da azken urte hauetan. Lehen dena eskuz egiten genuen; orain, aldiz, ia lan guztia makinen bidez egiten dugu. Esaterako, lehen egun luze bat pasatzen genuen sagardoa botilan sartzen; egun, aldiz, bi pertsonaren artean egun erdiz buka-

tzen dugu lana. Beste ezberdintasun handietako bat sagarraren jatorria da. Lehen etxeko, inguruko eta, beharra izanez gero, Galiziako sagarrarekin egiten genuen sagardoa. Orain, ordea, hemen nahiko sagar ez dugunean, Normandiatik ekarri ohi dugu.

Joxe Manuel Astarbe: Askok aldatu dira gauzak. Lehengo sisteman orain adina sagardo egingo bage-

nu, dagoeneko hilerrian ginateke. Horretan aurrerapen handia dago. Egundena makina bidez egiten da. Hori bai, bildu oraindik eskuz egiten da.

Egungo lanean dena errazagoa da, ez da horren lan fisikoa eta go-gorra. Jende gutxiago behar izaten da lanerako, lehen pertsonak egiten zutena orain makinek egiten baitute.